

Program

Wychowawczo - Profilaktyczny

Samorządowej Szkoły Podstawowej

im. Marii Konopnickiej w Marzeninie

rok szkolny 2020/2021

Spis treści:

1. Preambuła.
2. Wstęp do programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.
3. Wartości wybrane przez społeczność szkolną.
4. Diagnoza potrzeb i problemów w środowisku szkolnym.
5. Mapa środowiskowa czynników chroniących i czynników ryzyka w szkole i placówce.
6. Akty prawne.
7. Wizja szkoły i placówki.
8. Misja szkoły i placówki.
9. Cel ogólny i cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego.
10. Sylwetka absolwenta szkoły – jakim człowiekiem ma być nasz absolwent?
11. Ceremoniał i tradycje szkolne.
12. Tryb postępowania w trudnych sytuacjach.
13. Ewaluacja.
14. Uchwalenie programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły i placówki.
15. Plan działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole i placówce.
16. Treści wychowawczo - profilaktyczne określone w podstawach programowych przedmiotów nauczania, które będą realizowane w roku szkolnym 2020/2021.

1. Preambuła

Otoczający nas świat ulega nieustannym przemianom, a to przyczynia się do wzmożonego poczucia braku bezpieczeństwa i stabilizacji wśród dzieci i młodzieży. Należy bowiem zauważyć, że: *coraz częściej mamy do czynienia z problemem odnalezienia własnej podmiotowości przez młodych ludzi*¹. Sprzyjają temu towarzyszące współczesnemu młodemu człowiekowi na co dzień tymczasowość, nieprzewidywalność, niepewność jutra, nadmiar informacji oraz ciągła dezaktualizacja wiedzy. *W świecie zgiełku, hałasu, braku smaku, tandety, bezguścia i łatwizny młodzież coraz częściej doświadcza uczucia braku sensu życia oraz narastającej bezradności*.² Współcześnie człowieka ciągle dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł oraz zasad, które wciąż na nowo wyznaczają kierunek jego działania. Funkcjonowanie w opisywanym świecie wiąże się w przypadku dzieci i młodzieży z koniecznością szukania sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorców do naśladowania, które często młode pokolenie znajduje w wyimaginowanej rzeczywistości kreowanej głównie przez wszechobecne mass media. Wydaje się, że w tak skonstruowanym świecie rola szkoły jako głównego, formalnego źródła dostarczania wiedzy młodemu pokoleniu powoli się kończy. Dlatego też obecnie nauczyciel nie może być jedynie przekazicielem wiedzy, a musi stać się osobą kreującą i wspierającą rozwój indywidualny i społeczny wychowanka.

2. Wstęp do programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

I. Działalność wychowawcza.

Działalność wychowawcza w szkole polega na: ***prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia*** oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na ***osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferach:***

¹ Borowik J., (2006), Młodzież a oferta współczesnego życia – zagrożenie, anomia, zagubienie, nadzieja, [w:] Bykowska B., Szulc M. (red.), Zagrożenie współczesnej młodzieży polskiej – w poszukiwaniu tożsamości, Gdańsk: Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, s. 80.

² Tamże s.80

- a) Fizycznej i emocjonalnej - zdrowie, edukacja zdrowotna** ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- b) społecznej – relacje, kształtowanie postaw społecznych** ukierunkowanych na kształtowanie postaw otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- c) aksjologicznej- kultura, wartości, normy, wzory zachowań** ukierunkowane na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia
- b) psychicznej- związanej z bezpieczeństwem i zapobieganiem pojawianiu się zachowań ryzykownych.** Ukierunkowana na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności

II. Działalność profilaktyczna.

Działalność profilaktyczna w szkole i placówce polega na realizowaniu działań z zakresu:

- a) profilaktyki uniwersalnej**- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków,
- b) profilaktyki selektywnej**- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych,
- c) profilaktyki wskazującej**- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychotropowych

Zbigniew Gaś uważa, że **profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania**, która obejmuje równolegle trzy obszary działania (:

- **wspomaganie wychowanka**, budowanie odporności i konstruktywnej zaradności;
- **ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka**, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- **inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących**, sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

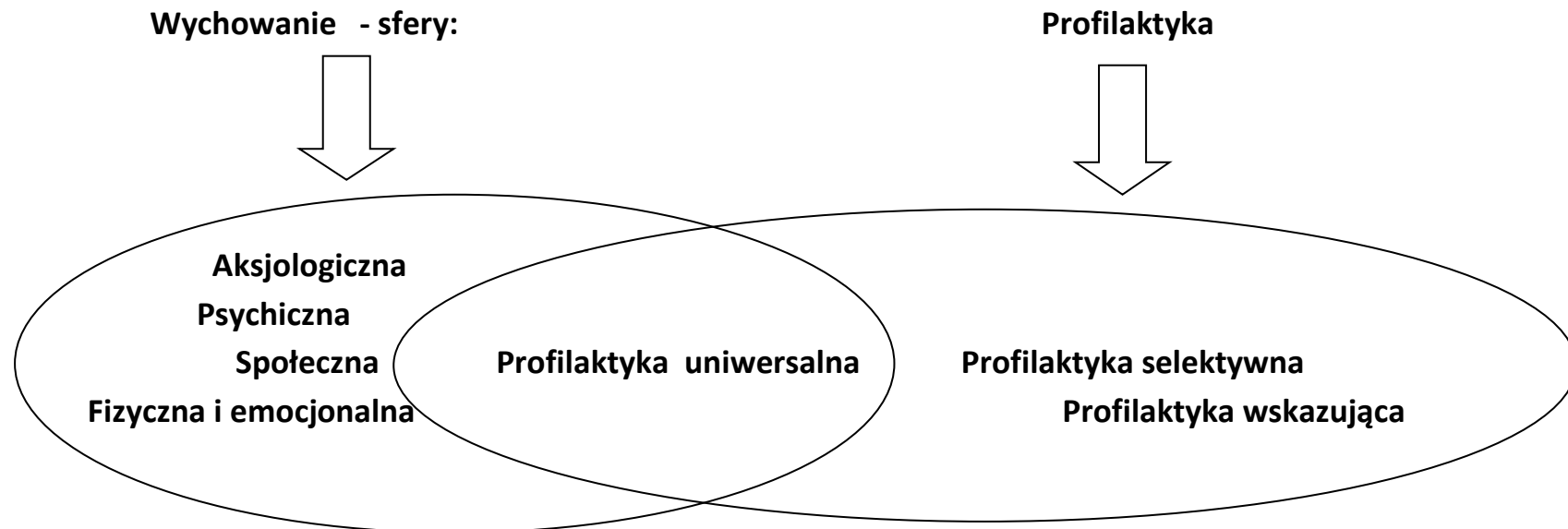
III. Podsumowując:

CEL WYCHOWANIA: wspieranie wychowanka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianie i uzupełnianie poprzez działania z zakresu profilaktyki,

CEL PROFILAKTYKI: podejmowanie interwencji kompensujących niedostatki wychowania.

I. Co łączy wychowanie i profilaktykę?

Zakresy profilaktyki i wychowania mają obszar wspólny, który stanowią działania budujące odporność na potencjalne zagrożenia (czyli profilaktyka uniwersalna) realizowana w kontekście działań wychowawczych - wartości i normy - w nawiązaniu do których są prowadzone działania.

Uczestnicy programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach. zapewniając mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspomagają wszechstronny rozwój uczniów;
- organizują wybory do samorządu klasowego;
- zapoznają uczniów i ich rodziców(opiekunów prawnych) ze statutem i regulaminami szkolnymi;
- informują uczniów o aktualnych sprawach szkoły;
- organizują spotkania z rodzicami, prowadzą dokumentację wychowawczą, w tym opracowują i realizują Plan Wychowawczo-Profilaktyczny;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- uczestniczą w tworzeniu i rozwijaniu tradycji szkolnych i klasowych;
- wdrażają uczniów do samokształcenia i samooceny;
- przedstawiają wychowankom społecznie aprobowanych zachowania i postawy;
- dokonują kontroli ocen z zachowania i wyników w nauce;
- poznają ucznia, jego zdolności, zainteresowania i potrzeby;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów;
- podejmują działania w przypadku przemocy wobec uczniów, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych uzależnień;
- współpracują z nauczycielami uczącymi w klasie;

- współpracują z rodzicami; włączając ich w sprawy programowo- organizacyjne klasy;
- obserwują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pielęgniarką , doradcą zawodowym, pedagogiem, psychologiem;
- współpracują z instytucjami pracującymi na rzecz dzieci: policją , poradnią psychologiczno- pedagogiczną, sądami rodzinnymi, poradniami specjalistycznymi, pracodawcami;

Nauczyciele

- w procesie nauczania dbają o wszechstronny rozwój uczniów w sferze: emocjonalnej, psychicznej, fizycznej, duchowej;
- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo młodzieży podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- Integrują zespół angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- zabiegają o różne formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo -profilaktycznego szkoły
- rozwijają kompetencje kluczowe uczniów

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają normy zachowania obowiązujące w szkole;

- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa,
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swoje prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem stając się bardziej kreatywnymi i przedsiębiorczymi;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko; mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;

3. Wartości wybrane przez społeczność szkolną.

Uczniowie i nauczyciele szkoły, jak i ich rodzice są zgodni, że wartością, którą należy kształtować jest tolerancja i akceptacja w stosunku do osób niepełnosprawnych, kształtowanie empatii w relacjach interpersonalnych, kultury zachowania w życiu codziennym i patriotyzmu.

4. Diagnoza potrzeb i problemów w środowisku szkolnym.

Działania zawarte w programie wynikają z diagnozy:

- potrzeb dzieci i młodzieży, w tym mocnych stron z uwzględnieniem sytuacji rodzinnej
- pojawiających się problemów i trudności edukacyjnych i wychowawczych
- specyfiki środowiska lokalnego

Na diagnozę złożyły się:

- rozmowy z nauczycielami i wychowawcami klas, którzy systematycznie obserwują swoich uczniów
- sprawozdania śródroczne i roczne wychowawców klas
- wnioski z pracy pedagoga, psychologa szkolnego - dokonane na podstawie indywidualnych rozmów z uczniami, rodzicami oraz nauczycielami, rozmowy, wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami.
- wnioski i obserwacje pielęgniarki szkolnej, uwagi i wnioski pracowników szkoły

- wnioski wynikające ze współpracy z instytucjami: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Sąd Rejonowy III Wydział Rodziny i Nieletnich (w szczególności kuratorzy sądowi i społeczni), Ośrodek Pomocy Społecznej,
- wnioski z ewaluacji wewnątrzszkolnej, wyniki ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- wyniki obserwacji zachowań uczniów w szkole,
- propozycje nauczycieli na spotkaniach z zespołem d.s. profilaktyki, zespołów klasowych i przedmiotowych

Techniki, które zostały wykorzystane do diagnozy:

- obserwacja – otwarta, systematyczna – bezpośrednia, uczestnicząca jawna
- wywiad: jawny nieformalny, jawny formalny, indywidualny, zbiorowy
- analiza dokumentów (dzienniki, opinie i orzeczenia PPP), badania ankietowe

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- Obowiązujące akty prawne
- Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2020/2021
- Prowadzone badania i wyniki diagnozy sytuacji wychowawczej, zagrożeń, zachowań ryzykownych, mocnych stron i zasobów szkoły.
- Ogólnopolską diagnozę społeczną uczniów 2019/2020 („Zachowaj Trzeźwy Umysł”)

5. Mapa środowiskowa czynników chroniących i czynników ryzyka w szkole.

I. Sfera dojrzałości fizycznej i emocjonalnej– zdrowie, edukacja zdrowotna.

Mocne strony – czynniki chroniące	Słabe strony – czynniki ryzyka
➤ Uczniowie uczestniczą w realizacji programów o charakterze zdrowotnym. ➤ Diagnozowane są zachowania ryzykowne uczniów: uzależnienia, korzystanie z komputera i Internetu ➤ Szkoła posiada profesjonalne zaplecze sportowe ➤ Uczniowie biorą udział w lekcjach wychowania fizycznego, gdzie mają możliwość decydowania o formach aktywności, które chcą rozwijać. ➤ Uczestniczą w zawodach sportowych osiągając wysokie wyniki na różnorodnych szczeblach. ➤ Uczniowie z przewlekłymi chorobami są otoczeni odpowiednią pomocą i wsparciem psychologicznym. Umożliwia się edukację na miarę ich potrzeb, w tym nauczanie indywidualne. ➤ Szkoła diagnozuje sytuację zdrowotną: rozpoznawane są zaburzenia odżywiania, emocjonalne. Informuje się o tym rodziców i wspiera w poszukiwaniu pomocy specjalistycznej. ➤ Szkoła współpracuje z instytucjami promującymi zachowania prozdrowotne i zapobiegające zachowaniom ryzykownym: narkotyki, dopalacze (KPP, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna, PCK) ➤ Szkoła organizuje alternatywne formy spędzania wolnego czasu: kółka zainteresowań, wyjazdy, rajdy, wycieczki. ➤ Rodzice współpracują ze szkołą w zakresie wspierania rozwoju dzieci i udzielania adekwatnej pomocy. ➤ W szkole pracuje wykwalifikowana kadra w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej ➤ Uczniowie są objęci pomocą szkolnej pielęgniarki	➤ Są uczniowie, którzy sięgają po papierosy, alkohol ➤ Są uczniowie, którzy zmagają się z zaburzeniami odżywiania – nadwaga, nieprawidłowe odchudzanie ➤ Są uczniowie ze stanami depresyjnymi, zaburzeniami emocjonalnymi. ➤ Odsetek uczniów nieprawidłowo korzysta z komputera i Internetu, telefonu.

II. Sfera dojrzałości społecznej – relacje, kształtowanie postaw społecznych

Mocne strony – czynniki chroniące	Słabe strony – czynniki ryzyka
➤ Większość uczniów przestrzega wymagań i norm szkolnych ➤ Większość uczniów przejawia postawę szacunku dla innych ➤ Większość uczniów prawidłowo komunikuje się z dorosłymi i rówieśnikami ➤ W sytuacjach trudnych i konfliktowych uczniowie w większości przejawiają refleksje i wprowadzają zmiany do swojego postępowania ➤ W rozwiązywaniu sytuacji trudnych, konfliktowych stosowana jest metoda mediacji i negocjacji ➤ Uczniowie chętnie angażują się w działania o charakterze pomocy innym	➤ Zdarzają się przypadki niewłaściwego korzystania z Internetu – formy cyberprzemocy ➤ W sytuacjach konfliktu dochodzi do agresji fizycznej i słownej ➤ Zdarzają się uczniowie, którzy przejawiają tendencję do wykluczania społecznego kolegów i koleżanek ➤ Niektórzy uczniowie przejawiają nieakceptację inności, niską tolerancję dla odmienności

III. Sfera dojrzałości duchowej/aksjologicznej – kultura, wartości, normy, wzory zachowań.

Analiza dotychczasowych działań szkoły w tej sferze

Mocne strony – czynniki chroniące	Słabe strony – czynniki ryzyka
➤ Uczniowie angażują się w działalność o charakterze wolontariatu, chętnie pomagają innym ➤ Dla większości uczniów ważną wartością jest: miłość, przyjaźń, szacunek dla innych ➤ Uczniowie angażują się w uroczyste obchodzenie świąt państwowych ➤ W szkole nawiązuje się do tradycji ➤ Uczniowie są angażowani w wydarzenia kulturalne: wyjazdy do kina, teatru, muzeów ➤ Większość uczniów przestrzega zasad ekologii, dbałości o przyrodę	➤ Odsetek uczniów przejawia tendencję do rezygnacji z wysiłku w przypadku napotkania trudności ➤ Odsetek uczniów poszukuje natychmiastowego zaspokojenia potrzeb, mają trudności w odraczaniu uzyskania przyjemności. ➤ Odsetek uczniów łamie przyjęte zasady zachowania i regulaminy szkolne

➤ Szkoła rozwija postawę wytrwałości zachęcając do udziału w projektach, konkursach ➤ Szkoła ma jasne zasady dotyczące zasad zachowania ➤ Uczniowie są zapoznawani z regulaminami pracowni, wyjść, wycieczek	
--	--

IV. Sfera dojrzałości psychicznej/ Bezpieczeństwo/Zapobieganie zachowaniom ryzykownym
Analiza dotychczasowych działań szkoły w tej sferze

Mocne strony- czynniki chroniące	Słabe strony – czynniki ryzyka
➤ Uczniowie w większości są świadomi swoich słabych i mocnych stron ➤ Uczniom udzielana jest pomoc psychologiczno – pedagogiczna ➤ Uczniowie mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań poprzez udział w kołach zainteresowań ➤ Podczas zajęć uczy się dzieci rozpoznawania emocji i wyrażania ich w konstruktywny sposób ➤ W szkole dokonuje się diagnozy zaburzeń w funkcjonowaniu i udziela wsparcia uczniom i ich rodzicom ➤ Uczniowie w większości świadomie podejmują decyzję o dalszej karierze edukacyjnej ➤ Uczniowie w sytuacjach trudnych zwracają się o pomoc. ➤ W szkole organizuje się warsztaty i zajęcia wzmacniające odporność psychiczną	➤ W sytuacjach trudnych niektórzy z uczniów reagują impulsywnie, odnotowano przypadki agresji ➤ Zdarzają się sytuacje, w których uczniowie unikają obecność i w szkole i na lekcjach – epizody wagarowania ➤ W sytuacjach trudnych niektórzy uczniowie rezygnują ze wsparcia dorosłych na rzecz grupy rówieśniczej

6. Akty prawne.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59). [?](#)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 783). [?](#)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018 r., poz. 214).[?](#)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 3). [?](#)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art. 72
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej (Dz. U. z 2017r. , poz.356)
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologicznej – pedagogicznej w szkołach
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizacji kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, niedostosowanej społecznie i zagrożonej niedostosowaniem społecznym.
- Statut Szkoły
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

7. Wizja szkoły.

Jesteśmy bezpieczną i przyjazną dla uczniów szkołą, w której:

- wyrównujemy szanse edukacyjne poprzez indywidualizację procesu nauczania i wychowania; ☐
- stosujemy skuteczne metody pracy dydaktycznej z wykorzystaniem ich różnorodnych form (metody aktywne, projekty, eksperymenty); ☐
- zapewniamy wszechstronny rozwój ucznia pełnosprawnego i niepełnosprawnego; ☐
- wspieramy uczniów w rozpoznawaniu predyspozycji i określaniu drogi ich dalszej edukacji; ☐
- kształtujemy pozytywne postawy społeczne i przygotowujemy uczniów do pełnienia różnych ról społecznych;
- ☐ tworzymy życzliwy i przyjazny klimat; ☐
- zapewniamy uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego
- dbamy o prawidłowy rozwój uczniów z uwzględnieniem:
 - sfery zdrowotnej,
 - kształtowania postaw społecznych
 - Kształtowania kultury, wartości, norm, wzorów zachowań
 - Zapobieganiu zachowaniom ryzykownym
- rozwijamy postawę szacunku dla dziedzictwa narodowego oraz poczucie przynależności do społeczności europejskiej;
- szeroko promujemy edukację prozdrowotną, ekologiczną, informatyczną i językową; ☐
- dbamy o ścisłą i aktywną współpracę z rodzicami i społecznością lokalną; ☐
- dbamy o rozwój zawodowy nauczycieli poprzez ciągłe doskonalenie kompetencji zawodowych.

8. Misja szkoły.

W szkole przyjaznej uczniowi chcemy kształtować człowieka ciekawego świata, twórczego i odpowiedzialnego. Uczniowie naszej szkoły mają możliwość rozwoju we wszystkich sferach osobowości. Przygotowują się do wypełniania obowiązków rodzinnych i społecznych w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji i sprawiedliwości. Wartościami nadrzędnymi, przyjętymi w naszej

szkole, są szacunek do drugiego człowieka, odpowiedzialność za siebie i innych oraz tworzenie wspólnoty uczniów, nauczycieli i rodziców wynikającej ze współpracy i wzajemnego zaufania.

9. Cel ogólny i cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego.

Cel ogólny : wspieranie wychowanków w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze zdrowotnej (emocjonalnej i fizycznej) intelektualnej, duchowej i społecznej. Wzmacnianie tych działań i uzupełnianie poprzez zapobieganie zachowaniom ryzykownym i redukcję szkód w razie ich wystąpienia.

Cele szczegółowe:

- W zakresie sfery dojrzałości fizycznej i emocjonalnej – zdrowie, edukacja zdrowotna: zdobycie przez uczniów wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych.
- W zakresie sfery dojrzałości społecznej – relacje, kształtowanie postaw społecznych: kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych
- W zakresie sfery dojrzałości duchowej/aksjologicznej – kultura, wartości, normy, wzory zachowań: kształtowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenianie poczucia sensu istnienia
- W zakresie sfery dojrzałości psychicznej (bezpieczeństwo, zapobieganie zachowaniom ryzykownym): zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej , ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego unikaniu zachowaniom ryzykownym, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności.

10. Sylwetka absolwenta szkoły – jakim człowiekiem ma być nasz absolwent?

<u>W sferze fizycznej: zdrowie/edukacja zdrowotna</u> <i>Prowadzi zdrowy styl życia: dba o odpoczynek, prawidłowe odżywianie. Jest aktywny fizycznie. W sytuacjach trudnych, zagrażających zdrowiu i życiu podejmuje konstruktywne decyzje. Prawidłowo korzysta z komputera uwzględniając higienę korzystania z niego.</i>	<u>W sferze społecznej: postawy, relacje</u> <i>Wypełnia role społeczne zgodnie z wymogami i normami. Szanuje innych ludzi i ich odrębność. Prawidłowo komunikuje się z innymi. Konflikty interpersonalne rozwiązuje w sposób konstruktywny. Korzystając z mediów społecznościowych przestrzega prawa innych. Prawidłowo korzysta z komunikatorów. Jest gotowy do pomagania innym.</i>
<u>W sferze aksjologicznej: wartości/normy/kultura</u> <i>Jest odpowiedzialny – doprowadza do końca podjęte działania. Szanuje природę i przestrzega zasad ekologii. Szanuje tradycje, uczestniczy w uroczystościach patriotycznych. Opiera się na przyjaźni, miłości. Pomaga innym, angażuje się w działania o charakterze wolontariatu.</i>	<u>W sferze psychicznej: zapobieganie zachowaniom ryzykownym</u> <i>Jest świadomy swoich mocnych i słabych stron. Rozpoznaje i wyraża własne emocje w sposób konstruktywny. Przejawia samokontrolę i refleksję na temat własnego postępowania. Podejmuje decyzje i bierze za nie odpowiedzialność. Potrafi korzystać ze wsparcia innych w sytuacjach trudnych.</i>

11. Ceremoniał i tradycje szkolne.

Samorządowa Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Marzeninie ma swego patrona, sztandar i hymn szkoły. Szkoła przyjęła jako swój cel kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów poprzez nauczanie szacunku do symboli i barw narodowych, historii, tradycji narodowych i lokalnych. Na stałe imprezy szkolne budujące ceremoniał i tradycje składają się imprezy o istotnym znaczeniu, wpisane do szkolnego kalendarza, budujące klimat szkoły i kształtujące postawy uczniów:

- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego,
- Pasowanie na ucznia klasy pierwszej,
- Święto patrona szkoły
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Święto Niepodległości,
- Dzień Wszystkich Świętych
- Spotkania wigilijne, jasełka,
- Dzień Babci i Dziadka
- Dzień Kobiet
- 1 Maja i 3 Maja
- Dzień Dziecka,
- Uroczyste zakończenie roku szkolnego.

12. Tryb postępowania w trudnych sytuacjach.

W szkole obowiązuje tryb postępowania w sytuacjach trudnych, określony w procedurach reagowania i interwencji na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych. Stanowi on odrębny dokument określający katalog procedur postępowania w sytuacjach trudnych/kryzysowych.

13. Ewaluacja.

- Powołany do konstruowania programu wychowawczo – profilaktycznego zespół dokonuje ewaluacji.
- Do podstawowych zadań zespołu należy: określenie celów ewaluacji, szczegółowe zaplanowanie działań ewaluacyjnych, zaplanowanie sposobu opracowania i interpretacji wyników ewaluacji, opracowanie wniosków oraz ich zaprezentowanie.
- Na koniec roku szkolnego zespół przedstawia wnioski i rekomendacje do działań w następnym roku szkolnym.
- Ewaluacja zawiera: ocenę, które z wdrożonych prac można kontynuować, które trzeba zmienić, a które realizować w przyszłości.

14. Uchwalenie programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły i placówki.

Program uchwała Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną - ustawa Prawo oświatowe . Art. 26. 3. Jeżeli rada rodziców w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego nie uzyska porozumienia z radą pedagogiczną w sprawie programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 26, program ten ustala dyrektor szkoły w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny. Program ustalony przez dyrektora szkoły lub placówki obowiązuje do czasu uchwalenia programu przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.

15. Plan działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole i placówce.

I. Sfera dojrzałości fizycznej i emocjonalnej – zdrowie, edukacja zdrowotna.

Cel : zdobycie przez uczniów wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych.

Cele szczegółowe	Zadania wychowawcze/profilaktyk a uniwersalna	Odbiorcy/ odpowiedzialni	Współpracujący	Zadania profilaktyki selektywnej	Zadania profilaktyki wskazujące
1. Organizacja pracy szkoły w okresie pandemii	Wdrażanie do przestrzegania procedur bezpieczeństwa wynikających z Covid	Wychowawcy, Nauczyciele, Pracownicy szkoły/Uczniowie całej szkoły	Stacja Sanitarno Epidemiologiczna we Wrześni	Procedury wynikające z sytuacji epidemicznej	Kwarantanna poszczególnych uczniów/pracowników w szkoły
2. Podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie potrzeb rozwojowych, bezpieczeństwa uczniów.	- Rady szkoleniowe w ramach WDN –u - Studia podyplomowe, kursy	Nauczyciele Dyrektor szkoły	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna PCK, Kuratorium Oświaty, Pełnomocnik ds Profilaktyki na terenie gminy Września Inni specjaliści	Warsztaty i szkolenia Spotkania zespołów klasowych	Warsztaty i szkolenia Zapraszanie na spotkania zespołów klasowych specjalistów
3. Kształtowanie postaw zdrowotnych w edukacji wczesnoszkolnej	- zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, - kształtowanie umiejętności kreowania	Wychowawcy klas 0 – 3	Program: owoce , warzywa, mleko	Rozmowy z rodzicami. Ustalanie zasad/ kontrakty profilaktyczne z	Zgłoszenie problemu zdrowotnego dziecka do odpowiedniej instytucji w przypadku braku

	środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; - zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; - przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; - kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; - rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; - kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; - uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; - kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach	Wychowawcy klas 0 – 3		rodzicami w przypadku problemów żywieniowych	działań ze strony rodzica.
--	--	----------------------------------	--	---	-----------------------------------

	zwycięstwa i porażki				
4. Rozwijanie u uczniów umiejętności dbania o własne bezpieczeństwo i zdrowie	Realizowanie programów z zakresu bezpieczeństwa. Pogadanki z uczniami dotyczące bezpieczeństwa: zabawy, drogi do i ze szkoły, nieznanych osób, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej Profilaktyka HIV/AIDS	Uczniowie całej szkoły Wychowawcy, nauczyciele przyrody, biologii, edukacji dla bezpieczeństwa Uczniowie klas: VII i VIII	Dzielnicy, Funkcjonariusze KPP, przedstawiciele PCK, pracownicy Straży Pożarnej, Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna Pełnomocnik ds Profilaktyki na terenie gminy	Ustalenia zespołu nauczycieli w związku z niezachowywaniem bezpieczeństwa przez uczniów, określenie konsekwencji, informowanie rodziców	Udzielanie rodzicom informacji o możliwościach terapii i motywowanie do korzystania ze wsparcia
5. Uświadomienie skutków zdrowotnych, prawnych, emocjonalnych i społecznych stosowania środków uzależniających.	Realizacja programu: Czyste powietrze wokół nas Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu Profilaktyka substancji tj. dopalaczy: Wiem nie biorę- jestem bezpieczny. Liderzy młodzieżowi Spotkania z funkcjonariuszami Zespołu Prewencji Kryminalnej Nieletnich i Patologii – „Odpowiedzialność prawna nieletnich”	Uczniowie oddziału 0 i klasy I i ich rodzice Uczniowie klas IV – VIII Uczniowie klasy VII, VIII Uczniowie klasy VII Uczniowie klas VII	Specjaliści z Bielsko – Białej Pedagog, psycholog, pracownik PPP, Funkcjonariusz KPP, pracownicy SANEPID –u, GKRPA we Wrześni Funkcjonariusz KPP	Stosowanie kontraktu profilaktycznego Zajęcia wspierające dla uczniów z psychologiem, bądź pedagogiem	Udzielanie rodzicom informacji o możliwościach terapii i motywowanie do korzystania ze wsparcia

	Udzielanie informacji w trakcie lekcji biologii, przyrody, godzin wychowawczych, edukacji dla bezpieczeństwa	Uczniowie klas IV – VIII			
6. Bezpieczne i celowe wykorzystywanie technologii informacyjno – komunikacyjnych w rozwijaniu kreatywności, przedsiębiorczość i i kompetencji cyfrowych uczniów.	Pogadanki uświadamiające podczas godzin wychowawczych, lekcji informatyki i lekcji, gdzie korzysta się z komputera Przygotowanie gazetek szkolnych dotyczących zagrożeń związanych z Internetem Spotkania z policjantem „Dwie strony sieci”	Wszyscy uczniowie /wychowawcy pedagog, psycholog IV-VIII	Funkcjonariusz KPP	Stosowanie interwencji kryzysowej w przypadku zdiagnozowania szkodliwego stosowania komputera, Internetu	Zobowiązanie rodziców do poszukiwania pomocy prawnej w sytuacji stwierdzonych zagrożeń
7. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa na terenie szkoły i poza nią	Informowanie o zasadach BHP Zgłaszanie sytuacji zagrażających zdrowiu: usterki Konstruowanie i informowanie o zasadach przestrzegania regulaminów wyjazdów, wycieczek, rajdów rowerowych	Uczniowie, rodzice/ Dyrektor szkoły, Wychowawcy, nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni szkoły, psycholog, pedagog	Dzielnicowy Funkcjonariusze KPP Pracownicy OPS Kuratorzy sądowi i społeczni Asystent rodziny Sąd	Stosowanie interwencji kryzysowej w przypadku zdiagnozowania zagrożeń Procedura Niebieskiej Karty W przypadku przemocy w rodzinie	Zobowiązanie rodziców do poszukiwania pomocy prawnej w sytuacji stwierdzonych zagrożeń poza terenem szkoły
8. Promowanie sportu i rekreacji jako zdrowych sposobów spędzania czasu wolnego	Realizacja programu: Trzymaj Formę Angażowanie uczniów i ich rodziców w przedsięwzięcia sportowe: zawody, rajdy	Uczniowie klas V - VII	Zaproszeni goście w ramach spotkań Ludzie z pasją	Stosowanie interwencji kryzysowej w przypadku zdiagnozowanych zagrożeń	Zobowiązanie rodziców do poszukiwania pomocy w sytuacji stwierdzonych zagrożeń

	Zapraszanie na spotkania Ludzi z Pasją	Uczniowie całej szkoły			
9. Promowanie prawidłowego żywienia	Realizacja programu: Trzymaj Formę Informacje podczas godzin wychowawczych, techniki, biologii, przyrody	Uczniowie klas V - VIII	Pielęgniarka szkolna, lekarz rodzinny - bilanse	Stosowanie interwencji kryzysowej w przypadku zdiagnozowanych zaburzeń odżywiania	Zobowiązanie rodziców do poszukiwania pomocy w sytuacji stwierdzonych zaburzeń odżywiania
10. Nauka opanowania stresu bądź wykorzystania sytuacji stresowych na swoją korzyść.	- lekcje wychowawcze (stres, rozwiązywanie konfliktów, itp.) - ćwiczenia indywidualne i grupowe, - zajęcia plastyczne/techniczne, - mini wykłady,	wszyscy nauczyciele pedagog psycholog/uczniowie całej szkoły	Pielęgniarka Zaproszeni specjaliści Terapeuci Bielsko - Biała	Udzielanie indywidualnej pomocy uczniom nie radzącym sobie ze stresem	Udzielanie rodzicom adresów i telefonów specjalistów w celu udzielenia pomocy i wsparcia dla dziecka.
11. Edukowanie rodziców w zakresie zdrowego stylu życia dzieci, zagrożeń i zachowań ryzykownych. w tym zagrożeń Internetu	Diagnoza świadomości i kontroli rodziców w obszarze korzystania przez dzieci z Internetu i komputera Edukowanie rodziców na temat zagrożeń w sieci i niewłaściwego korzystania z komputera i Internetu „Dwie strony sieci”	Rodzice uczniów klas ISP- VIII Rodzice uczniów klas I SP – VIII	Funkcjonariusz KPP Pracownik PPP	Udzielanie wsparcia rodzicom, których dzieci niewłaściwie korzystają z komputera i Internetu	Zobowiązanie rodziców do poszukiwania pomocy w sytuacji stwierdzonych zagrożeń związanych z używaniem komputera i Internetu
12. Propozycje zagadnień do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy					
Klasa	Tematyka:				
IV	Nabywanie podstawowej wiedzy na temat stresu. Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania. Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia				

V	Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.
VI	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.
VII	Kształtowanie aktywnej postawy, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania
VIII	Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności. Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.

II. Sfera dojrzałości społecznej – relacje, kształtowanie postaw społecznych

Cel główny: kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych

Cele szczegółowe	Zadania wychowawcze/profilaktyka uniwersalna	Odbiorcy/ odpowiedzialni	Współpracujący	Zadania profilaktyki selektywnej	Zadania profilaktyki wskazujące
1. Kształtowanie postaw społecznych w edukacji wczesnoszkolnej	- kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; - rozwijanie umiejętności formułowania prostych	Wychowawcy klas 0-3 Uczniowie i rodzice klas 0-3	Pedagog, psycholog	Diagnoza źródeł zachowań nieakceptowanych związanych z relacjami społecznymi.	Podejmowanie odpowiednich interwencji w przypadku łamania norm i zasad

	wniosek na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; - kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; - kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; - przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; - zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; - rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, - umiejętności			Współpraca z rodzicami w celu opracowania adekwatnych i spójnych strategii oddziaływań na dziecko	współżycia społecznego.
--	---	--	--	--	--------------------------------

	rozwiązywania konfliktów i sporów. - kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych				
2.Tworzenie wspierającego środowiska w szkole. Przeciwdziałania zachowaniom agresywnym.	Tworzenie prawidłowych relacji nauczycieli z uczniami i ich rodzicami – pogadanki i zajęcia tematyczne podczas lekcji wychowawczych, zebrań z rodzicami Tworzenie prawidłowych relacji pomiędzy uczniami – zapobieganie stygmatyzacji i odrzuceniu	Rodzice, uczniowie/ Nauczyciele Wychowawcy	Specjaliści PPP Funkcjonariusze KPP	Interwencje profilaktyczne: zajęcia dla uczniów przejawiających agresję	Kierowanie spraw do sądu w sytuacjach przemocy
3.Wzmacnianie więzi ze szkołą. Aktywizowanie uczniów do włączania się w działania grupy rówieśniczej	Organizowanie zajęć integrujących klasę Wzmacnianie poprzez pochwały działalności na rzecz klasy i szkoły	Uczniowie/ wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	Rodzice	Opracowywanie przez zespół klasowy metod aktywizujących uczniów do włączania się w życie klasy	Indywidualne określanie źródeł niechęci do udziału w życiu szkoły i klasy
4. Kształtowanie umiejętności efektywnej komunikacji. Szczególny nacisk na zapobieganie cyberprzemocy	Zajęcia związane z komunikacją interpersonalną Zajęcia zapobiegające niewłaściwym zachowaniom w sieci	Uczniowie/ wychowawcy, nauczyciele,	Psycholog, pedagog	Oddziaływanie na grupę, w której dochodzi do izolowania członków grupy	Stosowanie procedur kryzysowych w zależności od okoliczności i sytuacji wymagającej

					interwencji – zatrzymanie przemocy
5.Wzmacnianie i wdrażanie do przestrzegania norm i zachowań społecznie pożądanych	Ustalenie jasnych i jednolitych norm i reguł postępowania na terenie klasy i szkoły (zapoznanie uczniów z WSO i Statutu szkoły, swoich praw i obowiązków jako uczniów) Przypominanie uczniom o istniejących normach i zasadach Zapoznanie uczniów z Prawami Dziecka	Uczniowie/ wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	Edukatorzy z Centrum Bielsko – Biała Pracownicy PPP Funkcjonariusze KPP Dzielnicowy	Oddziaływanie na osoby, które łamią zachowania i normy społeczne.	Stosowanie procedur kryzysowych w zależności od okoliczności i sytuacji wymagającej interwencji
6. Umiejętne rozwiązywanie konfliktów i reagowanie w sytuacjach trudnych.	Zapoznavanie uczniów z zasadami negocjacji i mediacji	Uczniowie/ wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	Zastosowanie Kontraktu Profilaktycznego we współpracy z rodzicami	Współpraca z instytucjami zajmującymi się rodziną.
7.Propozycje zagadnień do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy					
Klasa:	Tematyka:				
IV	Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.				
V	Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota). Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.				

VI	Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. Rozwijanie samorządności.
VII	Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron. Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat)
VIII	Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.

III. Sfera dojrzałości duchowej/aksjologicznej – kultura, wartości, normy, wzory zachowań.

Cel główny: kształtowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenianie poczucia sensu istnienia

Cele szczegółowe	Zadania wychowawcze/profilaktyka uniwersalna	Odbiorcy/odpowiedzialni	Współpracujący	Zadania profilaktyki selektywnej	Zadania profilaktyki wskazującej
1.Kształtowanie kultury, wartości, norm i wzorów zachowań w edukacji wczesnoszkolnej	- kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się; - kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła	Wychowawcy klas 0-3 Uczniowie i rodzice klas 0-3	Pedagog, psycholog, zaproszeni goście	Interwencje w przypadku łamania norm, wartości i wzorów zachowań. Diagnoza źródeł nieaprobowanych zachowań. Opracowanie we współpracy z rodzicami	Włączenie instytucji zajmujących się dzieckiem i rodziną w realizację strategii naprawczych.

	- kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, - uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; - kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci;			strategii pomocowych	
--	--	--	--	----------------------	--

	- kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz - respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; - inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; - przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, -budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; - przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań;				
--	--	--	--	--	--

	- kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; - kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; - kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; - kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.				
2. Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.	Organizowanie akademii z okazji świąt narodowych Aktywizowanie uczniów do aktywnego udziału w akademiach Dbałość o uroczysty i odświętny ubiór uczniów podczas akademii	Uczniowie całej szkoły	Organy władzy lokalnej proboszcz	Przeprowadzanie rozmów w sytuacjach, kiedy uczeń nie chce angażować się w obchody. Poszukiwanie źródeł oporu.	W sytuacjach łamania prawa stosowanie procedur kryzysowych.

	Reprezentowanie szkoły poprzez udział Poczty Sztandarowego w uroczystościach pozaszkolnych			Stosowanie kar statutowych w sytuacjach oszukiwania, rozmowy z rodzicami	
3. Rozwijanie i wzmacnianie postaw: wytrwałości, i uczciwości	Tworzenie zadań długofalowych/ projektów Powierzanie uczniom samodzielnych zadań, motywowanie do ich realizacji Tworzenie zadań wymagających konstruktywnej rywalizacji Inicjowanie rozmów dotyczących wartości tj. wytrwałość, wiarygodność i uczciwość. Nagradzanie pożądanых postaw i zachowań Podsumowywanie efektów zadań Nagradzanie włożonego wysiłku, systematyczności Nagradzanie działań samodzielnych Organizowanie konkursów, zawodów Organizowanie spotkań Ludzie z pasją Umożliwienie uczniom dzielenia się własnymi przemyśleniami	Uczniowie całej szkoły	Zaproszeni goście	Przeprowadzanie rozmów w sytuacjach, kiedy uczeń nie chce angażować się w inicjatywy. Poszukiwanie źródeł oporu. Stosowanie kar statutowych w sytuacjach oszukiwania, rozmowy z rodzicami	W sytuacjach łamania prawa stosowanie procedur kryzysowych. Motywowanie rodziców do poszukiwania wsparcia specjalistycznego. Diagnozowanie dysfunkcji

	dotyczącymi wytrwałości, wiarygodności i uczciwości w oparciu o prezentowanie własnych idoli. Wykorzystywanie sytuacji klasowych do kształtowania uczciwości – tworzenie norm negujących „ściąganie, odpisywanie				
4. Kształtowanie i wspomaganie aktywności kulturalnej.	Organizowanie wyjazdów, wyjazdów do kina, teatru, opery, muzeów Zachęcanie do uczestnictwa w konkursach szkolnych i międzyszkolnych o charakterze artystycznym Organizowanie na terenie szkoły przedstawień teatralnych, występów kabaretowych Poszerzenie form aktywności biblioteki szkolnej	Uczniowie całej szkoły	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, władze lokalne	Przeprowadzanie rozmów w sytuacjach, kiedy uczeń nie chce angażować się w działalność. Poszukiwanie źródeł oporu. rozmowy z rodzicami	Motywowanie rodziców do angażowania dziecka w wydarzenia kulturalne
5. Kształtowanie postaw proekologicznych	Organizacja „Sprzątanie Świata” Uczestnictwo w segregacji odpadów, produktów wtórnych Aktywizowanie do udziału	Uczniowie całej szkoły/ wychowawcy, nauczyciel biologii, przyrody	SANEPID		

	w konkursach o tematyce proekologicznej Zachęcanie do dbałości o czystość najbliższego otoczenia				
6. Wdrażanie uczniów do pomocy na rzecz innych osób /wrażliwość, empatia	Uwrażliwianie na potrzeby drugiego człowieka, reagowania na krzywdę Tworzenie zespołów pomocy koleżeńskiej Rozbudzanie szacunku dla godności każdego człowieka Nauka cierpliwości i wyrozumiałości wobec starszych i niepełnosprawnych Uczestnictwo w akcjach charytatywnych Działalność na rzecz WOŚP Rozwój działań o charakterze wolontariatu	Uczniowie całej szkoły/ wychowawcy, nauczyciele religii, wychowania do życia w rodzinie, na każdej lekcji	Rodzice	Stosowanie kar statutowych w sytuacjach krzywdzenia innych. Kontrakty profilaktyczne	
7. Kształtowanie postaw tolerancji i szacunku do innych osób	Wyrabianie postawy tolerancji dla ludzi innych ras, kultur i religii Uwrażliwianie na prawo do autonomii i inności drugiego człowieka Wdrażanie do akceptowania odmienności poglądów, upodobań innych osób	Uczniowie całej szkoły/ Wychowawcy, wszyscy nauczyciele	Zaproszeni goście Dzielnicowy Funkcjonariusz KPP Pracownik PPP	Stosowanie kar statutowych w sytuacjach krzywdzenia innych. Kontrakty profilaktyczne. Poszukiwania źródeł oporu grupy/ jednostki do akceptacji inności	W sytuacji przemocy podejmowanie działań zawartych w procedurach kryzysowych

	Poznanie tradycji odmiennych kultur Podjęcie tematyki odmienności Wykorzystywanie konfliktów i nieporozumień klasowych jako pretekstu do podjęcia tematu odmienności.				
8. Diagnoza preferowanych przez uczniów wartości.	- badanie ewaluacyjne diagnozujących posiadane wartości i postawy patriotyczne u członków społeczności szkolnej, - sporządzenie pogłębionej analizy sytuacji problemowej, - Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań koniecznych do prowadzenia efektywnego wychowania do wartości patriotycznych	Zespoły wychowawcze	Nauczyciele informatyki		
9. Propozycje zagadnień do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy					
Klasa :	Tematyka:				
IV	Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka. Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.				
V	Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.				
VI	Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.				

VII	Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. zwiżanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.
VIII	Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.

IV. Sfera dojrzałości psychicznej/ Bezpieczeństwo/Zapobieganie zachowaniom ryzykownym Analiza dotychczasowych działań szkoły w tej sferze

Cel główny: zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej , ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności.

Cele szczegółowe	Zadania wychowawcze/profilaktyka uniwersalna	Odbiorcy/ odpowiedzialni	Współpracujący	Zadania profilaktyki wskazującej	Zadania profilaktyki selektywnej
1.Zapobieganie zachowaniom ryzykownym w edukacji wczesnoszkolnej.	- zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, - kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; - kształtowanie umiejętności wyszukiwania,	Wychowawcy klas 0-3 Uczniowie i rodzice klas 0-3	Policja, Straż Pożarna, Straż Miejska, Pedagog, Psycholog	Interwencje w przypadku łamania norm, wartości i wzorów zachowań. Diagnoza źródeł nieaprobowanych zachowań. Opracowanie we współpracy z rodzicami strategii pomocowych	Włączenie instytucji zajmujących się dzieckiem i rodziną w realizację strategii naprawczych.

	porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, - kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, - respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów; przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; -przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; - kształtowanie				
--	--	--	--	--	--

	umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.				
2. Edukowanie grona pedagogicznego w zakresie udzielania odpowiedniego wsparcia psychologicznego dla uczniów w ramach ochrony zdrowia psychicznego.	Projekt „Bank dobrych praktyk” w ramach warsztatów Centrum Edukacji Bielsko – Biała.	Agnieszka Przybylska	Pozostali nauczyciele szkoły, którzy zostaną przeszkoleni w ramach WDN	Wykorzystanie poznanych technik i metod w rozwiązywaniu trudności poszczególnych uczniów	Udzielanie informacji o możliwości uzyskania profesjonalnej pomocy dla ucznia i rodziny
3. Diagnozowanie potrzeb i trudności uczniów.	Analiza postępów edukacyjnych uczniów Analiza frekwencji uczniów	Uczniowie i rodzice/ wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, dyrektor	Poradnia PPP, inne poradnie specjalistyczne	Specjalistyczne diagnozy w PPP	Motywowanie rodziców do dokonywania diagnoz specjalistycznych.
4. Udzielanie odpowiedniego wsparcia edukacyjnego (w tym dla uczniów zdolnych)	Organizowanie odpowiednich form pomocy psychologiczno - pedagogicznej	Uczniowie i rodzice/ wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, dyrektor	Poradnia PPP, inne poradnie specjalistyczne	Specjalistyczne diagnozy w PPP	IPETY Rozwijanie uzdolnień
5. Pomoc w rozpoznawaniu mocnych stron uczniów	Stała obserwacja uczniów, analiza ich potencjału. Angażowanie uczniów do udziału w kołach zainteresowań	Uczniowie i rodzice/ wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, dyrektor	Pracownicy PPP Rodzice uczniów	Motywowanie uczniów do konkursów na szczeblu szkolnym	Motywowanie uczniów do konkursów na szczeblach pozaszkolnym
6. Informowanie jak radzić sobie ze stresem i napięciem	Pogadanki i warsztaty dla uczniów podczas godzin wychowawczych, lekcji	Uczniowie klas IV – VIII	Pedagog, psycholog	Objęcie uczniów w trudnej sytuacji szkolnej	Motywowanie rodziców do korzystania z

	biologii, przyrody, edukacji dla bezpieczeństwa Informowanie o istniejących formach pomocy na terenie szkoły	Uczniowie całej szkoły		i pozaszkolnej wsparciem i odpowiednimi zajęciami	pomocy specjalistycznej np. lekarz psychiatra
7. Pomoc w rozpoznawaniu emocji i konstruktywnym radzeniu sobie z nimi	Pogadanki i warsztaty dla uczniów podczas godzin wychowawczych, lekcji biologii, przyrody, edukacji dla bezpieczeństwa Informowanie o istniejących formach pomocy na terenie szkoły	Uczniowie całej szkoły	Pedagog, psycholog	Objęcie uczniów w trudnej sytuacji szkolnej i pozaszkolnej (rozwód, sytuacje losowe itp.) wsparciem i odpowiednimi zajęciami	Motywowanie rodziców do korzystania z pomocy specjalistycznej np. lekarz psychiatra
8. Kształtowanie pozytywnej samooceny uczniów	Rozpoznawanie potencjału i mocnych stron uczniów Nagradzanie uczniów za osiągnięcia edukacyjne, sportowe, artystyczne Wzmacnianie pozytywnych zachowań – udzielanie pochwał	Uczniowie całej szkoły/ wychowawcy, nauczyciele	Pedagog, psycholog	Objęcie uczniów z zaniżoną samooceną odpowiednim wsparciem. Dokonywanie źródeł powstawania niskiej samooceny	Motywowanie rodziców do korzystania z pomocy specjalistycznej np. lekarz psychiatra
9. Pomoc w podejmowaniu decyzji	Wdrażanie uczniów do rozpoznawania predyspozycji zawodowych-zainteresowań, możliwości	Uczniowie klas VII, VIII	Pedagog, psycholog	Zajęcia indywidualne z uczniami potrzebującymi wsparcia w	Zachęcanie rodziców do korzystania z wsparcia doradcy zawodowego

				podejmowaniu decyzji	
10. Kształtowanie u uczniów prawidłowego gospodarowania środkami finansowymi oraz sposobach oszczędzania.	Pogadanki, spotkania z zaproszonymi specjalistami	Uczniowie całej szkoły/wychowawcy	Pracownik związany z finansami: doradca, pracownik banku		
11. Edukowanie rodziców w zakresie wspierania rozwoju dzieci	Prelekcje dotyczące wspierania dziecka w nauce, właściwej komunikacji, efektywnych metod wychowawczych	Rodzice uczniów klas: IV-VIII	Pedagog, psycholog Zaproszeni specjaliści	Organizowanie dla rodziców wsparcia indywidualnego	Włącznie instytucji zajmujących się rodziną: PCPR, OPS, Sąd Rodzinny i Nieletnich
12. Propozycje zagadnień do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy					
Klasa	Tematyka				
IV	Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.				
V	Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań. Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.				
VI	Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi. Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.				
VII	Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. Przeciwdziałanie ryzykownym				

	zachowaniom seksualnym. Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?
VIII	Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy. Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.